

זוהר הקדוש עם פירוש מתוך מדבש על הפרשה

פרשת פנחס תשפ"ב

עלון מס' 192

יו"ל בעזהש"ת ע"י מרכז "מתוך מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

הזהירות בתיקון החטאים מגלגולים הקודמים

דָּבָר אַחֵר, פְּנַחֵס בֶּן אֶלְעָזָר וְגוֹמֵר, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֶּן בֶּן תָּרִי זְמַנִּי, לְאַשְׁלָמָא אוֹבְדָא (נ"א עובדא) קָא אָתִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִי בַר נָשׁ דְּנָטִיל גְּלוּלָא דְנִשְׁמַתָּא, וְלָא זָכִי דִיתְתַקֵּן בֵּיהּ, פְּאִילוּ מְשַׁקֵּר בְּקוּשְׁטָא דְמַלְפָּא, וְאַנָּא קְרִינָא עֲלֵיהּ הָאִי קְרָא, (ויקרא ה כב) אוּ מְצָא אַבִּידָה וְכַחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקָר, וְכַחֵשׁ בָּהּ, טַב לֵיהּ דְּלֹא אַבְרִי.

המקדש שם שמים זוכה לגדולה שאינו ראוי לה כלל

תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּמַקְנָא לְשָׁמָא קְדִישָׁא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּאֶפִּילוּ לָא יִזְכְּי לְגִדּוּלָהּ, וְלָא אֶתְחַזִּי

מתוך מדבש

עוד הפעם כדי שיתקן את אשר קלקל מקודם, והוא שיקר וכיחש בו, לכן וְאַנָּא קְרִינָא עֲלֵיהּ הָאִי קְרָא אני קורא עליו מקרא זה, אוּ מְצָא אַבִּידָה היינו הנשמה שהיתה אבודה, וְכַחֵשׁ בָּהּ על ידי שהוסיף חטא על פשעיו הקודמים, וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקָר שהשביעוהו הוי צדיק ואל תהי רשע (מדה ל עט), ולפי וְכַחֵשׁ בָּהּ והחטיאה, לכן טַב לֵיהּ דְּלֹא אַבְרִי טוב היה לו אם לא היה נברא, כי נשמה חדשה שירדה פעם ראשונה לעולם, לפחות גרמה קירוב הגאולה, כי אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף (ינמות סג ע"ט), אמנם הנשמה הזו שכבר יצאה מן אוצר הנשמות, ובאה פעם שנית לעולם לתיקונה, ואדם זה קלקלה, ודאי נוח לו שלא היה מתגלגל פעם שנית. (דף ריג ע"א, ובביאורינו כרך יד עמ' ה)

המקדש שם שמים זוכה לגדולה שאינו ראוי לה כלל

תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּמַקְנָא לְשָׁמָא קְדִישָׁא דְקֻדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בא וראה, מי שמקנא לשם הקדוש של הקב"ה, דהיינו מי שמקדש שם שמים ברכים, דְּאֶפִּילוּ לָא יִזְכְּי

הזהירות בתיקון החטאים מגלגולים הקודמים

דָּבָר אַחֵר פִּירוּשׁ אַחֵר עַל מִשְׁכַּח פְּנַחֵס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בֶּן בֶּן תָּרִי זְמַנִּי מַה שִּׁכְתוּב בֶּן בֶּן שְׁתֵּי פַעֲמִים, כְּלוּמַר הַטַּעַם שֶׁהוֹסִיף הַכְּתוּב וְאָמַר "בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן", לְאַשְׁלָמָא אוֹבְדָא קָא אָתִי כִּי פְנַחֵס עַל יְדֵי מַעֲשֵׂה הַקְּנָאוֹת שֶׁעָשָׂה, זָכָה שֶׁנִּשְׁתַּעֲבְרוּ בּוֹ הַנִּשְׁמוֹת שֶׁל נָדָב וַאֲבִיהוּא שֶׁהָיוּ אַבּוּדוֹת בְּלִי תִיקוּן, וְהַשְׁלִים אוֹתָם וְנִתְקַנּוּ בּוֹ, וְלִכֵּן כְּתוּב בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן, שֶׁמַּעֲתָה נִחְשָׁב פְּנַחֵס כְּאִילוּ הָיָה גַם בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן. (רמ"ק ומפרשים)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִי בַר נָשׁ דְּנָטִיל גְּלוּלָא דְנִשְׁמַתָּא אוֹתוֹ הָאָדָם שֶׁלִּקַח נִשְׁמָה מִגּוּלְגוּלָּת, דַּהֲיִינוּ שְׁבָא בְּגִלְגוּל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר פָּגַם וְהַחֲסִיר בְּגִלְגוּל הָרֵאשׁוֹן, וְלָא זָכִי דִיתְתַקֵּן בֵּיהּ וְגַם עֵתָה לֹא זָכָה שֶׁהִנְשַׁמָּה תְּתוּקֵן בּוֹ מִחֲטָאֵי הָרֵאשׁוֹנִים, אֲלֵא שֶׁהוֹסִיף עוֹד חֲטָא עַל פְּשַׁעֵי הַקּוּדְמִים, הָרִי פְּאִילוּ מְשַׁקֵּר בְּקוּשְׁטָא דְמַלְפָּא נִחְשָׁב לוֹ כְּאִילוּ מְשַׁקֵּר וּמוֹעֵל בְּמִדַּת הָאֵמֶת שֶׁל הַמֶּלֶךְ ב"ה, כִּי הַקְּב"ה עָשָׂה עִמוֹ חֶסֶד שֶׁל אֵמֶת שִׁתְּגַלְגַּל

לָהּ, (ס"א דְּרִית לָהּ), (רוּחַ לָהּ וְנָטִיל לָהּ) וְדָא יִרִית לָהּ וְעֵייל לָהּ, פְּנַחַס לָא אֲתַחְזִי לִיה בְּהָהוּא זְמַנָּא, וּבִגִּין דְּקִנָּא לְשִׁמָּא דְּמֵאֲרִיָּה, רוּחַ לְכֻלָּא, וְסָלִיק לְכֻלָּא, וְאֲתַתְּקֵן בֵּיה פְּלָא, וְזָכָה לְאֲשַׁתְּמָשָׂא בְּכַהוּנָה עֲלָאָה, מַהֲהִיא שְׁעָתָא פְּנַחַס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרָן הַכֹּהֵן, דְּאֲשֻׁלִּים לְתַרְיֵן דְּרִגְיִן, בִּגִּין דְּקִנָּא לְשִׁמָּא דְּמֵאֲרִיָּה, דְּאֲתַתְּקֵן מַה דְּאֲתַעְקֵם.

פנחס זה אליהו וחי כשש מאות שנה

פְּנַחַס זְכִי בְּהָאֵי עֲלָמָא וְזָכָה בְּעֲלָמָא דְּאֲתִי, וְזָכָה לְקִיָּמָא יְתִיר מְכַל אֵינּוּן דְּנַפְקוּ מִמְּצָרִים, וְזָכָה לְכַהוּנָה עֲלָאָה, הוּא וְכָל בְּנוֵי אֲבֹתָרִיָּה.

וְאִי תִימָא דְּלָא (נ"א דְּהָא) זָכָה לְכַהוּנָה עַד לָא עֶבֶד עוֹבְדָא דָּא, אֵין (ס"א לָא), דְּהָא אֵינּוּן דְּאֲמָרִי (דְּלָא) דְּזָכָה קוֹדֵם לָאו הָכִי, אֶלָּא בְּמֵאֵי אֻקְיָמְנָא, תַּחַת אֲשֵׁר קִנָּא לְאֵלֵהִי"ו, דְּמִשְׁמַע דְּבִגִּין עוֹבְדָא דָּא רוּחַ פְּהוּנְתָא, מַה דְּלָא הָוָה קוֹדֵם.

מתוק מדבש

בְּהָאֵי עֲלָמָא, וְזָכָה בְּעֲלָמָא דְּאֲתִי זָכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְזָכָה בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעוֹד וְזָכָה לְקִיָּמָא יְתִיר מְכַל אֵינּוּן דְּנַפְקוּ מִמְּצָרִים הוּא זָכָה לְהַתְקִיִּים וּלְחִיּוֹת יוֹתֵר מְכַל יוֹצֵאֵי מִצְרַיִם, כִּי פְּנַחַס הוּא אֵלִיהוּ הַנְּבִיא שְׁשִׁימִים עֶשֶׂר דּוֹרוֹת רָאוּ עֵינָיו, וְחֵי עַד סוּף יְמֵי יְהוֹשֻׁפֶט מֶלֶךְ יְהוּדָה, שָׂאז עֵלָה בְּסַעֲרָה הַשְּׁמַיִם, (וּכְמַזְזָר נְסִיחָה הַדּוֹרוֹת שְׁלֵיחָה הַנְּבִיאַת עֵלָה נְסַעֲרָה הַשְּׁמַיִם, נְשַׁנְתָּ מ"ו לְאַלְפֵי הַרְצִיעִי, וְיֵלֵאֵת מִנְרִים הִיא נְשַׁנְתָּ מִמ"ו לְאַלְפֵי הַשְּׁלִישִׁי, הִיא שְׁמִי עֶנְרֵךְ שֶׁשׁ מֵאוֹת שְׁנַיִם), וְזָכָה לְכַהוּנָה עֲלָאָה הוּא וְכָל בְּנוֵי אֲבֹתָרִיָּה וְזָכָה לְכַהוּנָה גְדוּלָה הוּא וְכָל בְּנוֵי אַחֲרָיו, ר"ל הוּא נַעֲשֶׂה כַּהֵן גְּדוֹל אַחַר מוֹת אַבְיֹו, וּבְנוֵי הֵיוּ כַּהֲנִים גְּדוֹלִים אַחֲרָיו (עַד יְמֵי פְּלַגֵּשׁ גַּנְעֵשָׁה, שָׂאז נִיטְלָה הַכַּהֲנָה גְדוּלָה מִמֶּנּוּ עַל שְׁלָל הוֹכִיחַ אֵת יִשְׂרָאֵל, וְאַחַר כֵּן צִמִּי שְׁלֵמָה שׁוֹב נַעֲשֶׂה לְדוֹק כַּהֵן גְּדוֹל שְׁהִיא מוֹרַע פְּנַחַס, רַש"י ש"א ז ל).

וְאִי תִימָא דְּלָא זָכָה לְכַהוּנָה עַד לָא עֶבֶד עוֹבְדָא דָּא וְאִם תֵּאמַר שְׁלָא זָכָה פְּנַחַס לְכַהוּנָה, כְּלוּמַר שְׁלָא נַמְשַׁח בְּשִׁמְן הַמִּשְׁחָה יַחַד עִם אֶהֱרָן וּבְנוֵי, וְלֹא הִיא כַּהֵן עַד שְׁקִינָא לְאֵלֵהִי"ו בְּמַעֲשֵׂה זְמָרִי, (כְּמִתּוֹ"ל צוֹנְמִים דף קא ע"ב), לֹא נַחֲסָן פִּינַחַס עַד שְׁהַרְגוּ לְזִמְרִי, וְרַבִּי יִיסָא פְּלִיג וְאִמַר לָא אֵין הַדְּבַר כֵּן, דְּהָא אֵינּוּן דְּאֲמָרִי דְּלָא זָכָה קוֹדֵם כִּי אוֹתָם שְׁאוּמְרִים שְׁפַנַּחַס לֹא זָכָה עַד עֵתָה לְכַהוּנָה, לָאו הָכִי אֵין אֲנִי סוֹבֵר כְּמוֹתָם, אֶלָּא בְּמֵאֵי אֻקְיָמְנָא אֵלֵא אֵיךְ אֲפַרְשׁ מִש"כ וְהִיתָה לוֹ וּלְזִרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהוֹנֵת עוֹלָם תַּחַת אֲשֵׁר קִנָּא לְאֵלֵהִי"ו, דְּמִשְׁמַע דְּבִגִּין עוֹבְדָא דָּא רוּחַ פְּהוּנְתָא שְׁמַשְׁמַע שְׁבִשְׁבִיל מַעֲשֵׂה הַקְּנָאוֹת הַרוּחִית וְזָכָה לְכַהוּנָה, מַה דְּלָא הָוָה קוֹדֵם מַה שְׁלָא הִיא מְקוּדֵם.

לְגְדוּלָה אֲפִילוֹ לֹא יִזְכָּה לְאִיזוֹ גְדוּלָה מִצַּד שְׂאֵר מַעֲשִׂיו, וְלֹא אֲתַחְזִי לָהּ וְאִינוּ רָאוּי לָהּ מִצַּד מוֹלְדוֹתוֹ, עִם כָּל זֶה רוּחַ לָהּ וְנָטִיל לָהּ בְּזִכּוֹת קִידוּשׁ הַשֵּׁם שְׁעֵשָׂה, הוּא מְרוּיַח לְאוֹתָהּ הַגְּדוּלָה וּמְקַבֵּל אוֹתָהּ, וְרֵאִיָּה לְדַבֵּר כִּי פְּנַחַס לֹא אֲתַחְזִי לִיה בְּהָהוּא זְמַנָּא פְּנַחַס לֹא הִיא רָאוּי לְאוֹתָהּ הַגְּדוּלָה שֶׁל כְּהוּנָה בְּזִמְנָה הַהוּא, וְגַם לֹא נִיתְנָה לוֹ לְפָנָיו זֶה שׁוֹם שְׂרָרָה לְהִיּוֹת מְמוּנָה עַל אִיזָה דְּבַר בְּמַדְבַּר, עִם כָּל זֶה וּבִגִּין דְּקִנָּא לְשִׁמָּא דְּמֵאֲרִיָּה רוּחַ לְכֻלָּא לְפִי שְׁקִנָּא לְשֵׁם קוֹנֵי הַרוּחִית הַכֵּל, כִּי זָכָה לְכַהוּנָה גְדוּלָה וְזָכָה לְבְרִית שְׁלוֹם, וְסָלִיק לְכֻלָּא וְעֵלָה לְכָל אֱלוֹ הַגְּדוּלוֹת מִיַּד, כִּי מִיַּד נִתְבַּשֵּׂר בְּהַנְּנִי נוֹתֵן לוֹ אֵת בְּרִיתִי שְׁלוֹם וְגו', וְאֲתַתְּקֵן בֵּיה פְּלָא וְנִתְקַן בּוֹ הַכֵּל, דְּהֵינּוּ שְׁנַתְּקֵנוּ בּוֹ הַנְּשִׁמּוֹת שֶׁל נְדָב וְאֲבִיהוּא, וְזָכָה לְאֲשַׁתְּמָשָׂא בְּכַהוּנָה עֲלָאָה וְזָכָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכַהוּנָה גְדוּלָה, כִּי אַחַר מוֹת אַבְיֹו נַעֲשֶׂה הוּא כַּהֵן גְּדוֹל, וְלִכְּן מַהֲהִיא שְׁעָתָא מֵאוֹתָהּ הַשְּׁעָה נִקְרָא פְּנַחַס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרָן הַכֹּהֵן שְׁנַעֲשֶׂה גַם בְּנוֹ שֶׁל אֶהֱרָן הַכֹּהֵן, דְּאֲשֻׁלִּים לְתַרְיֵן דְּרִגְיִן לְפִי שְׁהַשְׁלִים לְבִי מְדַרְגוֹת, דְּהֵינּוּ שְׁהַשְׁלִים נִשְׁמַתוּ בְּבַחֲיִנַת בֶּן אֶלְעָזָר, וְהַשְׁלִים נִשְׁמַת נְדָב וְאֲבִיהוּא בְּבַחֲיִנַת בֶּן אֶהֱרָן, וּמִסִּיק דְּבַרְיוֹ וְאִמַר בִּגִּין דְּקִנָּא לְשִׁמָּא דְּמֵאֲרִיָּה לְפִי שְׁפַנַּחַס קִנָּא לְשֵׁם קוֹנֵי, (ר"ג הַמ"ק) אֲתַתְּקֵן מַה דְּאֲתַעְקֵם זָכָה שְׁנַתְּקֵן עַל יְדוֹ מַה שְׁנַתְּקֵם בְּחִטָּאם שֶׁל נְדָב וְאֲבִיהוּא. (דף ריג ע"ב, וּבְבִיאורֵינוּ כַּרְךְ יֵד ע"מ ח)

פנחס זה אליהו וחי כשש מאות שנה

פְּנַחַס עַל יְדֵי שְׁקִינָא לְאֵלֵהִי"ו וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, זְכִי

תָּא חֲזִי, כֹּל כִּהֵן דְּקָטִיל נַפְשׁ פְּסִיל לִיה פְּהוּנְתִיה לְעֵלְמִין, דְּהָא וּדְאִי פְּסִיל הֵהוּא דְרֵגָא
דִּילִיה לְגַבְיִיה, וּפְנַחְס מִן דִּינָא פְּסִיל לְכַהוּנְתִיה הָוָה, וּבְגִין דְּקִנְיָא לִיה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אֲצִטְרִיךְ לִיחְסָא לִיה פְּהוּנְתִיה עֵלְמִין, לִיה וּלְבָנֵי אֲבַתְרִיה לְדְרִי דְרִין.

פנחס נתקשר בברית העליון לכן לא שלט בו מלאך המות

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא חֲזִי, רְשִׁים הוּא פְּנַחְס לְעֵילָא, וְרְשִׁים הוּא לְתַתָּא, עַד לָא יַפּוּק לְעֵלְמָא,
דְּהָא עִם אֵינוּן דְּנַפְקוּ מִמְצָרִים אֲתַמְנִי.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא, הוּוּ אֲזֵלִי בְּמַדְבְּרָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא דְכָתִיב בְּפְנַחְס הַנְּנִי
נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, שְׁלוֹם מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת דְּלָא שְׁלִיט בֵּיה לְעֵלְמִין, וְלָא אֲתַדְּן
בְּדִינוּי, וְאִי תִימָא דְלָא מִית, וּדְאִי לָא מִית פְּשָׁאָר בְּנֵי עֵלְמָא, וְאוּרִיךְ יוֹמִין עַל כֹּל בְּנֵי דְרָא,
בְּגִין דְּבַהֲאֵי בְרִית עֲלָאָה אַחִיד, וְכַד אֲסַתְּלַק מֵעֵלְמָא, בְּתִיאֻבְתָּא עֲלָאָה, וּבְדַבְּקוּתִיה שְׁפִירָא
אֲסַתְּלַק מִשָּׂאָר בְּנֵי עֵלְמָא.

מתוק מדבש

זרע יוסף עם זרע יתרו נעודס נגיומס, אס כן כשיחס הכמוז את
פנחס נעודס נמנריס, היה עוד קודס לידמו), דְּהָא עִם אֵינוּן
דְּנַפְקוּ מִמְצָרִים אֲתַמְנִי שהרי הוא נמנה שם בפרשת
וארא עם אלו שיצאו ממצרים ועדיין לא נולד כנוצר.
(מק"מ ורמ"ז ומפרסס)

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא, הוּוּ אֲזֵלִי בְּמַדְבְּרָא
היו הולכים במדבר, כדי להשתתף בצער השכינה,
ובלכתם היו מדברים בדברי תורה, אָמַר רַבִּי יוֹסִי
להחברים, הָא דְכָתִיב בְּפְנַחְס זה שכתוב בפנחס הַנְּנִי
נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם היינו שְׁלוֹם מִמְּלֶאךָ הַמּוֹת,
דְּלָא שְׁלִיט בֵּיה לְעֵלְמִין שלא שלט בו לעולם, לפי
שפנחס נדבק במדת היסוד הנקרא חי העולמים לכן לא
שלט בו מלאך המות כדלקמן, וְלָא אֲתַדְּן בְּדִינוּי ולא
נידון בדינו, כלומר שלא נידון בצער ויסורי המיתה, וְאִי
תִימָא דְלָא מִית ואם תאמר מאחר שאמרת שלא שלט
בו מלאך המות, תאמר שלא מת כלל, אינו כן, אלא וְדְאִי
לָא מִית פְּשָׁאָר בְּנֵי עֵלְמָא ודאי שלא מת כשאר בני
העולם על ידי מרידות המות, וְאוּרִיךְ יוֹמִין עַל כֹּל בְּנֵי
דְרָא והאריך ימים יותר מכל בני דורו כנוצר לעיל, בְּגִין
דְּבַהֲאֵי בְרִית עֲלָאָה אַחִיד לפי שנאחו ונתקשר בברית
העליון, היינו במדת היסוד שהיא למעלה מן המלכות שבה
סוד המיתה, וְכַד אֲסַתְּלַק מֵעֵלְמָא וכשנסתלק מן העולם,
ועלה בסערה השמים, בְּתִיאֻבְתָּא עֲלָאָה בתשוקה גדולה,
וּבְדַבְּקוּתִיה שְׁפִירָא אֲסַתְּלַק מִשָּׂאָר בְּנֵי עֵלְמָא
ובדבקוּתִיה יפה, נסתלק משאר בני העולם, כי עלה למקומו

ואמר רבי ייסא, שבאמת פנחס היה כהן גם מקודם כשאר
זרע אהרן, אלא תָּא חֲזִי, כֹּל כִּהֵן דְּקָטִיל נַפְשׁ
פְּסִיל לִיה פְּהוּנְתִיה לְעֵלְמִין בא וראה כל כהן שהרג
נפש אדם פסל את כהונתו לעולם, דְּהָא וּדְאִי פְּסִיל
הֵהוּא דְרֵגָא דִּילִיה לְגַבְיִיה כי הוא פסל ודאי את מדרגת
החסד שבה אחוזים הכהנים, שמדת החסד היא להטיב
לכל, וּפְנַחְס מִן דִּינָא פְּסִיל לְכַהוּנְתִיה הָוָה לכן פנחס
שהרג את זמרי מן הדין היה ראוי להפסל מן הכהונה,
וּבְגִין דְּקִנְיָא לִיה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אלא בשביל
שקינא להקב"ה, במה שהרג את זמרי, לא נפסל מן הכהונה
ונשאר בכהונתו, ולהודיע זאת אֲצִטְרִיךְ לִיחְסָא לִיה
פְּהוּנְתִיה עֵלְמִין הוצרך הכתוב לייחס לו כהונת עולם, לִיה
וּלְבָנֵי אֲבַתְרִיה לְדְרִי דְרִין לו ולבניו אחריו לדורי
דורות. (דף ריד ע"א, ובביאורינו כרך יד עמ' יז-יח)

פנחס נתקשר בברית העליון לכן לא שלט בו מלאך המות

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא חֲזִי, רְשִׁים הוּא פְּנַחְס לְעֵילָא
בא וראה, כי פנחס רשום הוא למעלה, שנשמטו
עמדה ושמשה למעלה טרם ירדתה לעולם הזה, וְרְשִׁים
הוּא לְתַתָּא ורשום הוא למטה עוד טרם שיצא לעולם,
דהיינו שנזכר שמו בתורה בפרשת וארא (שמות ו כה), עַד
לָא יַפּוּק לְעֵלְמָא עד שלא נולד עדיין, (כי אלעזר לקח לו
מזנות פטויאל לנשה, ופרש"י שם מורע יתרו ומורע יוסף שנחתמו
יחד, וזה היה אחר יציאת מנרים משנתגייר יתרו, כי צודאי לא נחתמו

המתבונן לקיים המצות עומדים עליו מליצי יושר להזכירו לטובה

רבי אלעזר פתח ואמר, (זכריה ג א) ויראני את יהושע הפהן הגדול עומד לפני מלאך יהוה וגומר, תא חזי, ווי לאינן בני נשא דלא מסתפלאן ביקרא דמאריהון, וכל יומא ויומא פרוזא קארי עליהו, ולא משגיחין, אתא בר נש לאסתפלא בפקודי אורייתא, פמה סניגורין קיימין לאדפרא עליה לטב, אתא בר נש ואעבר על פקודי אורייתא, אינן עובדין קטיגורין עליה לביש קמי קדשא בריך הוא, יהושע פהן גדול הוה, ואוקמוה, מה פתיב ביה, והשטן עומד על ימינו לשטנו, ומה בהאי פך, בשאר בני עלמא דלא מסתפלי ביקרא דמאריהון, על אחת פמה וכמה.

חמי מה פתיב, ויהושע היה לבוש בגדים צואים, ואוקמוה, אבל בגדים צואים, ודאי אינן לבושין דאתלבשא ביה רוחא ביהוה עלמא, זפאה חולקיה דמאן דלבושוי מתתקנין ושלמין ביהוה עלמא, והא אתמר, כל מאן דבעיין לאעלא לגיהנם, אינן לבושין דמלבשין

מתוק מדבש

הרעים מקטרגים עליו לרע לפני הקב"ה, (כמ"ט ירמיה ז ט) מסכך רעמך וגו', וכעין מש"כ פרכי אבות (פ"ד מ"ג), העושה מנוח אחת קונה לו פרקליט אחד, והעוור עזרה אחת קונה לו קטגור אחד), וראיה לדבר, כי יהושע פהן גדול הנה יהושע כהן גדול היה, ואוקמוה כמו שכבר ביארו החברים (עי' לעיל דף קסט ע"ג), מה פתיב ביה וראה מה שכתוב בו, והשטן עומד על ימינו לשטנו דהיינו לקטרג עליו, ומה בהאי פך ומה ביהושע היה כך, שהשטן היה מקטרג עליו, בשאר בני עלמא דלא מסתפלי ביקרא דמאריהון, על אחת פמה וכמה בשאר בני העולם שאינם מסתכלים בכבוד קונם, ודאי שהשטן יקטרג עליהם.

חמי מה פתיב ראה מה שכתוב ויהושע היה לבוש בגדים צואים, ואוקמוה וכבר ביארו החברים, (נמס' סנהדרין דף נג סו"ט) שלכן היה לבוש בבגדים צואים על שלא מיחה בבניו שנשאו נשים הפסולות לכהונה, אבל עתה נפרש מה זה בגדים צואים, ואמר כי בגדים צואים, ודאי אינן לבושין דאתלבשא ביה רוחא ביהוה עלמא ודאי הם אותם הלבושים שהרוח של בעל חטא מתלבש בהם בעולם העליון, דהיינו לכלוך העונות הנרשמים בלבושיו, זפאה חולקיה דמאן דלבושוי מתתקנין ושלמין ביהוה עלמא אשרי חלקו של מי שלבושוי מתוקנים ושלמים בעולם העליון, והא אתמר והרי למדנו, כי כל מאן דבעיין לאעלא לגיהנם כל מי שרוצים להכניסו לגיהנם, אינן לבושין דמלבשין ליה היך אינן איך הם אותם הלבושים שמלבישים אותו, ואמר

הראוי לו בגן עדן, ונדבקה נפשו בשורשה העליון, וגופו נזדכך ונהפך להבל דק ורוחני, ונתעלה למעלה מן הגלגלים, ונשאר בסערה, וכשורוצה להתראות למטה בעולם הזה, אז הוא מתלבש בגוף הזה.

(דף ריד ע"א, ובביאורינו כרך יד עמ' יח-יט)

המתבונן לקיים המצות עומדים עליו מליצי יושר להזכירו לטובה

רבי אלעזר פתח ואמר לדרוש על מה שאמר זכריה הנביא ויראני הקב"ה הראה לי בנבואה את יהושע הפהן הגדול עומד לפני מלאך יהוה והשטן עומד על ימינו לשטנו, והקדים ואמר תא חזי, ווי לאינן בני נשא דלא מסתפלאן ביקרא דמאריהון בא וראה, אוי לאותם בני אדם שאינם מסתכלים ומתבוננים בכבוד קונם, וכל יומא ויומא פרוזא קארי עליהו ובכל יום ויום המכריז מכריז עליהם, (כמח"ל צ"ו דאבות, אמר רבי יהושע בן לוי, כל יום ויום צמ קול יונאת מהר מוכר וממכרת ואומרת אוי להם לנריות מעלנונה של תורה), ולא משגיחין ואינם משגיחים להתבונן, כי אתא בר נש לאסתפלא בפקודי אורייתא אם בא האדם להסתכל ולקיים את מצות התורה, פמה סניגורין קיימין לאדפרא עליה לטב כמה מליצי יושר עומדים עליו להזכיר אותו לטובה, אבל אתא בר נש ואעבר על פקודי אורייתא אם בא אדם ועבר על מצות התורה, אינן עובדין קטיגורין עליה לביש קמי קדשא בריך הוא אותם מעשים

ליה היף אינון, מה פתיב הקא, ויהושע ה'יה לבוש בגדים צואים, ועומד לפני המלאך, מאן מלאך, דא מלאך דממנא על גיהנם, וממנא על מאן דחמי באינון לבושין, עד דאתיב קלא ואמר, הסירו הבגדים הצואים מעליו.

מהקא אית לאסתפלא, דעובדין בישין דבר נש, עבדין ליה אינון לבושים צואים, ויאמר אליו, ראה העברתי מעליך עונך, והלבש אותך מחלצות, אלבשינייה לבושין אחרנין מתתקנן, דבהו אסתפל בר נש בזיו יקרא דמאריה.

תא חזי, כגוונא דא פנחס, דלא אסתלק מעלמא עד דאתתקנו קמיה לבושין אחרנין, דרוחא אתהני בהו לעלמא (דף ריד ע"ב) דאתי, בשעתא חדא אתפשט מאלין ואתלבש באלין, לקיימא דכתיב, הנני נותן לו את בריתי שלום.

מתוק מדבש

להסתכל בזיו הכבוד של קונו, דהיינו בזיו השכינה.

תא חזי, כגוונא דא פנחס בא וראה כעין זה היה בפנחס, דלא אסתלק מעלמא עד דאתתקנו קמיה לבושין אחרנין שלא נסתלק מן העולם עד שתיקנו לו לבושים אחרים, דרוחא אתהני בהו לעלמא (דף ריד ע"ב) דאתי שרוח נהנה בהם לעולם הבא, בשעתא חדא אתפשט מאלין, ואתלבש באלין בשעה אחת נתפשט פנחס מלבוש גופו הגשמי, ונתלבש בלבוש נשמתו הרוחני, לקיימא דכתיב לקיים בו מה שכתוב הנני נותן לו את בריתי שלום שיצא מן העולם בשלום מן מלאך המות, ולא הוצרך למות ולכלות הגוף בעפר ואחר כך ללבוש בגדים הרוחניים כמו אנשים אחרים (כמו שפירשו בזהר לעיל שאין הרוח מתלבש עד שיתעכל הבשר), אלא מיד שפשט לבושו הגשמי, לבש מיד לבושו הרוחני.

(דף ריד ע"א ע"ב, ובביאורינו כרך יד עמ' יט-כא)

מה פתיב הקא מה כתוב כאן, ויהושע ה'יה לבוש בגדים צואים ועומד לפני המלאך, מאן מלאך מי היה זה המלאך, ואמר דא מלאך דממנא על גיהנם זה היה המלאך דומה הממונה על הגיהנם, וממנא על מאן דחמי באינון לבושין והוא ממונה על מי שהוא רואה באלו הלבושים, עד דאתיב קלא ואמר עד שהשיב הקול ואמר הסירו הבגדים הצואים מעליו לפי שבניו הפרישו מהם את הנשים הפסולות לכהונה.

מהקא אית לאסתפלא מכאן יש להסתכל ולהתבונן, דעובדין בישין דבר נש, עבדין ליה אינון לבושים צואים שהמעשים הרעים של האדם, עושים לו את אותם הלבושים הצואים. וכתוב אחר כך ויאמר אליו המלאך, ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות, היינו אלבשינייה לבושין אחרנין מתתקנן הלבש אותו המלאך לבושים אחרים מתוקנים, דבהו אסתפל בר נש בזיו יקרא דמאריה שבהם יכול האדם

פרשת פנחס תשפ"ב

לקבלת העלון מידי שבוע יש לשלוח אימייל בכתובת: 3022233@gmail.com

ה

הזהר הקדוש" ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט בים
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף
צבי בערגער
[cm 16.5/11.5]

פורמט רגיל [cm 24/17]

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
[cm 17/12]

www.matokmidvash.com

02-50-222-33

מוקד הזמנות: